

7.7 Pestprotocol

Verschil pesten en plagen

Wat is plagen?

Bij plagen is er sprake van incidenten. Plagen gebeurt vaak spontaan, het duurt niet lang en is onregelmatig. Bij plagen zijn de kinderen gelijk aan elkaar; er is geen machtsverhouding.

De rollen liggen niet vast: de ene keer plaagt de één, de andere keer plaagt de ander. Plagen gebeurt zonder kwade bijbedoelingen en is daarom vaak leuk, plezierig en grappig. Bij plagen loopt de geplaagde geen blijvende psychische en/of fysieke schade op en is in staat zich te verweren.

Wat is pesten?

'Iemand wordt getreiterd of is het mikpunt van pesterijen als hij of zij herhaaldelijk en langdurig blootstaat aan negatieve handelingen en/of uitlatingen verricht door één of meerdere personen'. Bij pesten is het ene kind sterker en het andere kind zwakker. Het is steeds hetzelfde kind dat wint en hetzelfde kind dat verliest.

Vaak gebeurt pesten niet één keer, maar is het gepeste kind steeds weer de klos. Het sterkere kind; de pester, heeft een grotere mond en anderen kijken tegen hem of haar op. De pestkop heeft geen positieve bedoelingen; wil pijn doen, vernielen of kwetsen. Het gepeste kind voelt zich eenzaam en verdrietig, hij of zij is onzeker en bang.

Plagen en pesten buiten school

Soms gebeurt pesten buiten de school. Het ruziën en pesten gaat op school door. Schoolresultaten lijden eronder. Er ontstaat een onveilig klimaat. Kinderen kunnen minder goed leren. Pesten heeft effect op het schoolklimaat.

Verschillende rollen

Welke rollen zie je bij pesten?

Bij pesten denk je vaak alleen aan de pestkop en degene die gepest wordt. Maar als er gepest wordt, heeft iedereen in de klas ermee te maken. Alle leerlingen in de klas hebben in hun rol invloed op het pesten. Ook ouders en leerkrachten hebben invloed op het pesten.

De verschillende rollen op een rij:

- *De Pester;* Is vaak onzeker en wil graag aardig en stoer gevonden worden. Denkt door te pesten dat iedereen hem/haar grappig vindt.
- *De Gepeste;* Voelt zich vaak verdrietig en eenzaam. Durft vaak niets terug te doen of het te vertellen, is bang dan nog meer gepest te worden.
- *De Meepester;* Doet mee met pesten, denkt dat hij/zij er dan bij hoort. Is bang om zelf gepest te worden.
- *De Helper;* Neemt het op voor de gepeste. Vindt het niet goed dat er gepest wordt en is niet bang voor de pester. Helpt graag en is daarom vaak populair.

	• <i>De Stiekemer</i>; Vindt het goed dat er gepest wordt, maar bemoeit zich er niet mee. Is bang om zelf gepest te worden. Roept anderen erbij om het pesten te steunen. • <i>De Buitenstaander</i>; Denkt dat er in de klas niet gepest wordt. Of ziet dat er gepest wordt, maar het kan hem/haar niets schelen zolang hij/zij er zelf maar geen last van heeft. • <i>De Stille</i>; Bemoeit zich er niet mee. Vindt het pesten wel gemeen, maar durft niets te doen of te zeggen, is bang zelf gepest te worden. • <i>Ouder/verzorger</i>; heeft in de opvoeding invloed op het pesten. • <i>De leerkracht</i>; heeft in het lesgeven invloed op het pesten.
--	---

Gevolgen van pesten

Pesten heeft gevolgen voor de pester, de gepeste en voor de rest van de klas.

Gevolgen voor de gepeste:

- Minderwaardigheidsgevoel. Kinderen kunnen het gevoel hebben dat ze niets goed doen.
- Kinderen die gepest zijn voelen zich soms heel alleen.
- Het gaat minder goed op school.
- Gepeste kinderen zijn soms bang om naar school te gaan. Ze gaan liever niet naar school.
- Gepeste kinderen zijn soms bang om nieuwe vrienden te maken.
- Kinderen die gepest zijn kunnen niet goed meer slapen omdat ze liggen te piekeren over het pesten.
- Ze voelen zich heel somber.
- Gepeste kinderen gaan op den duur geloven wat de pesters over ze zeggen.

Gevolgen voor de pester:

- Pesters worden soms buitengesloten.
- Pesters zijn meestal niet zo populair.
Pesters vinden het moeilijk om vrienden te maken.

Gevolgen voor de rest van de klas:

- Er is een ongezellige sfeer in de klas.
- Sommige klasgenoten halen slechtere cijfers omdat ze het niet leuk meer vinden in de klas.
- Klasgenoten voelen zich schuldig. Ze vinden dat ze iets tegen het pesten zouden moeten doen, maar durven dit niet omdat ze bang zijn zelf gepest te worden

Het klimaat van de school

Christoffel vindt een goed pedagogisch klimaat zeer belangrijk. Wij vinden een veilige sfeer waarin een kind moet opgroeien van groot belang om zo een volwaardig mens te worden. Pas als het kind zich veilig voelt, kan het zich ontwikkelen. De leerkracht is als eerste verantwoordelijk voor een positieve, veilige groepsfeer in de klas.

Binnen elke klas gelden afspraken die samengesteld zijn door kinderen en school. Deze afspraken krijgen een plaats in de klas. De afspraken worden regelmatig herhaald en besproken. We hopen zodoende dat er een preventieve werking van uitgaat en spreken de kinderen, die zich niet aan de gemaakte afspraken houden, daarop aan.

Start schooljaar

Klasbouwers coöp. Storming, forming. Week van het pesten. Supportgroepen.

No Blame methode

De "no blame" methode is een aanpak die niet bestraffend werkt. Het doel is het veranderen van het gedrag van de pester. Pesten is een vorm van antisociaal gedrag door kinderen met onvoldoende of ongepaste sociale vaardigheden en we willen reageren op zo'n manier dat we ze helpen om beter gedrag te leren.

Er wordt een groepje van 6 tot 8 leerlingen samengesteld, bestaande uit: de pester, een of twee vrienden van de gepeste leerling, een of twee meelopers en een of twee sociaal vaardige leerlingen. De groep wordt bijeengeroepen om het probleem te helpen oplossen. Er wordt in de groep niet gepraat over details van de gebeurtenissen en niemand wordt beschuldigd of gestraft. Er wordt een gedeelde verantwoordelijkheid bij de groep neergelegd om de gepeste leerling te helpen zich gelukkig en veilig te voelen. De leden van de groep geven geen toestemming meer voor de voortzetting van het pestgedrag. Ieder lid van de groep geeft in "ik" taal een idee aan om te helpen. Er wordt een voortgangsgesprek afgesproken met elk afzonderlijk lid van de groep om te horen of de ideeën ook worden uitgevoerd en welk effect is bereikt bij de gepeste leerling. Ook met de gepeste leerling wordt een voortgangsgesprek gevoerd om te horen of het pesten is gestopt.

De voortgangsgesprekken kunnen worden herhaald.

De coördinator Sociale Veiligheid is op de hoogte van deze methode en kan de leerkrachten en eventuele andere betrokkenen hierin ondersteunen.

Stappenplan anti pestprotocol

Vooraf: Iedere melding van pestgedrag dient serieus genomen te worden en te worden geverifieerd.

Op het moment dat een leerling, een ouder of een collega melding maakt van pestgedrag worden de volgende stappen ondernomen. Deze stappen zijn erop gericht om het pestgedrag zo snel mogelijk te stoppen. Pesten is nooit te verantwoorden.

Stap 1

De leerkracht houdt een klassengesprek. Dit om de kaders uit te zetten en begrippen te bepalen. Wat is pesten eigenlijk? Wie pest? De rol van andere kinderen (zwijgende middengroep) wordt genoemd, alsmede de rol van de school. We maken duidelijk dat pesten onacceptabel is op onze school. Er zal benadrukt worden dat alle kinderen zich veilig genoeg moeten kunnen voelen op school. Het melden van pesten is geen klikken. In het begin van het schooljaar vinden de fases forming, storming en norming plaats. Deze stappen kunnen gedurende het schooljaar herhaald worden.

Stap 2

De leerkracht heeft eerst een individueel gesprek met de pester en het gepeste kind. Indien nodig worden ouders van beide leerlingen op de hoogte gebracht van de situatie en geïnformeerd over de eventuele vervolgstappen. Aan de hand van zo concreet mogelijke voorvallen uit het recente verleden en nieuwe

observaties wordt een analyse gemaakt en de ernst van de situatie ingeschat. De leerkracht brengt de vertrouwenspersoon/coördinator Sociale Veiligheid op de hoogte?? Indien nodig worden derden daarbij ingeschakeld (directeur, ib-er, GGD, SMW).

Stap 3

In overleg met betrokkenen wordt afgesproken welke aanpak zal worden gehanteerd: de 'no blame' methode of supportgroepen. Het team wordt op de hoogte gesteld van het pestgedrag i.v.m. toezicht op het plein e.d.

Stap 4

Er vindt steeds terugkoppeling plaats met de ouders. Er worden mededelingen gedaan m.b.t. de afspraken. Met de ouders wordt afgesproken dat er steeds na een evaluatie contact opgenomen zal worden om de voortgang te bespreken.

Opmerkingen:

- Alle concrete acties en afspraken worden door de leerkracht vastgelegd in het leerlingvolgsysteem (parnassys).
- Acties en afspraken dienen erop gericht te zijn het pesten te stoppen en het gedrag van de pester(s) te veranderen.
- Bij aanhoudend pestgedrag kan deskundige hulp worden ingeschakeld zoals vanuit de coördinator Sociale Veiligheid, of de (externe) vertrouwenspersoon.